Interview met Mayke Franssen en Marlon de Groot over de Palliatieve Kit

In juli 2023 is de inzet van de palliatieve kit gestart op basis van een pilot. Inmiddels is er een jaar verstreken en zijn er in regio Haaglanden meer dan 1000 palliatieve kits uitgegeven. De palliatieve kit is een plastic box met hulpmiddelen en medicijnen voor vaak voorkomende klachten in de terminale fase. Huisartsen en wijkverpleegkundigen liepen er in de terminale fase tegenaan dat meerdere keren per dag hulpmiddelen en medicatie aangevraagd moest worden. Palliatieve patiënten in de terminale fase hebben vaak dezelfde medische problemen: angst, pijn, slaapproblemen, misselijkheid, benauwdheid, plasproblemen en obstipatie. Deze problemen doen zich vaak voor in de avond, nacht of in het weekend. Dit zorgt voor veel onrust bij de patiënt en naasten.

We spreken met Mayke Franssen en Marlon de Groot over hun ervaring met de palliatieve kit. Mayke Franssen is huisarts en straatarts bij GC Vaillantplein in de Schilderswijk. Tevens is zij verbonden aan het Jacobs Hospice als hospice-arts. Marlon de Groot is sinds 2002 huisarts en kaderhuisarts palliatieve zorg sinds 2008. Daarnaast is zij verbonden aan het Jacobs Hospice als hospice-arts sinds 2020 en heeft zij een praktijk in Gezondheidscentrum Hubertusduin.

Marlon de Groot

Mayke Franssen

Wat vindt u van de palliatieve kit en het gebruik hiervan?

De palliatieve kit wordt door zorgverleners als een enorme steun ervaren tijdens de palliatieve fase. Marlon benadrukt dat de kit een uitkomst biedt voor allerlei problemen die je kunt tegenkomen in deze fase. Het bevat alle nodige medicatie, zelfs voor stap 2 van palliatieve sedatie, en in voldoende hoeveelheden om de tijd te overbruggen totdat nieuwe medicijnen besteld kunnen worden.

Mayke sluit zich daarbij aan en benadrukt hoe geruststellend het is dat er snel gehandeld kan worden, zowel bij voorspelbare als onverwachte situaties. De kit helpt ook bij het maken van duidelijke afspraken met de thuiszorg over het gebruik van de medicatie. Volgens haar is er duidelijk veel zorg en expertise gestoken in de samenstelling ervan door ervaren zorgverleners.

Wat zijn volgens u de belangrijkste voordelen van het gebruik van een palliatieve kit voor zowel zorgverleners als patiënten?

De palliatieve kit wordt door zorgverleners geprezen om zijn uniformiteit, eenvoud in bestellen en snelle levering, aldus Marlon. Dit zorgt ervoor dat er altijd snel gehandeld kan worden bij veelvoorkomende situaties, zonder dat losse bestellingen of spoedleveringen nodig zijn.

Mayke benadrukt hoe geruststellend het is dat alles wat nodig is, al aanwezig is. Dit is vooral handig wanneer een arts onverwacht langskomt in de avond of nacht. De kit biedt ook minder ervaren artsen suggesties voor medicatie of materialen in de laatste fase van zorg. Daarnaast is het praktisch dat ongebruikte spullen automatisch naar de apotheek worden teruggestuurd.

Hoe wordt het besluit genomen om de palliatieve kit wel of niet in te zetten bij een specifieke patiënt?

Marlon en Mayke zijn het erover eens dat de palliatieve kit een waardevolle toevoeging is in de laatste levensfase van een patiënt. Mayke ziet geen reden om de kit niet in te zetten in deze fase en benadrukt het belang van op tijd bestellen. Dit zorgt ervoor dat de kit optimaal gebruikt kan worden wanneer het nodig is. Marlon geeft aan dat zij de kit al bestelt zodra zij inschat dat een patiënt terminaal aan het worden is, omdat palliatieve zorg draait om anticiperen. Je weet immers nooit precies welke problemen zich zullen voordoen.

Welke rol speelt de palliatieve kit in het verbeteren van de kwaliteit van leven voor patiënten in de laatste levensfase?

Marlon en Mayke benadrukken allebei het belang van een goede voorbereiding in de palliatieve fase. Mayke legt uit dat bij klachten of ongemak snel kan worden ingegrepen, waardoor de patiënt sneller geholpen wordt. De juiste middelen bij de hand hebben, zorgt ervoor dat er direct actie ondernomen kan worden, wat het comfort van de patiënt vergroot. Marlon voegt daaraan toe dat de beschikbaarheid van cruciale middelen zoals morfine, haldol en midazolam essentieel is. Volgens haar kun je met deze drie middelen ongeveer 90% van de problemen in deze fase oplossen.

Wat zou u andere zorgverleners willen meegeven over het gebruik van de palliatieve kit?

Het hebben van de kit in huis geeft rust aan zowel zorgverleners, de thuiszorg als de patiënt en diens naasten, aldus Mayke. Het gevoel dat de benodigde spullen en medicatie klaar liggen, zorgt voor vertrouwen en zekerheid mocht het nodig zijn. Marlon adviseert zorgverleners om tijdig de palliatieve kit te bestellen voor patiënten in de pre-terminale fase. Voor zorgverleners met minder ervaring in palliatieve zorg raadt zij aan om de kit grondig te bekijken zodat je weet wat erin zit, een boek over palliatieve zorg te raadplegen (zoals *Palliatieve zorg, Richtlijnen voor de praktijk* van

A. de Graeff), en om hulp te vragen aan ervaren collega's of de Helpdesk Palliatieve Zorg.

Meer informatie

Wilt u meer informatie over de palliatieve kit? Kijk dan op Palliatieve Kit - Vereniging Transmurale Zorg of stuur een mail naar jessica.suijker@transmuralezorg.nl.